
PROGRAM RADA VIKTIMOLOŠKOG DRUŠTVA SRBIJE

ZA 2016. GODINU

Program rada Viktimološkog društva Srbije za 2016. godinu

Tokom 2016. godine planiran je nastavak i dalji razvoj rada na aktivnostima kojima se Viktimološko društvo Srbije-VDS bavilo do sada, kao i otpočinjanje i iniciranje novih aktivnosti. U tom smislu planirane aktivnosti su:

I Opšte

1. Redovno obaveštavanje članova putem mailing liste *VDS info*.
2. Redovno ažuriranje web site-a, Facebook-a.
3. Nastavak uključivanja stručnjaka i mladih ljudi u članstvo i aktivnosti VDS i razvoj čvršće profesionalne saradnje među članovima VDS.
4. Razvijanje institucionalnog okvira kontinuirane i održive edukacije za rad sa žrtvama i viktimoških istraživanja (VDS akademija-institut).
5. Dalje razvijanje saradnje sa vladinim i nevladinim organizacijama u zemlji i međunarodne saradnje.
6. Razvoj saradnje sa domaćim i stranim fakultetima i drugim institucijama/organizacijama u organizovanju studentske prakse na osnovnim i master studijama, istraživačkih boravaka za doktorante, kao i drugih programa istraživačke i praktične obuke.
7. Dalje razvijanje organizacione i kadrovske strukture VDS.
8. Nastavak uključivanja mladih talentovanih ljudi i traženje načina da se na dugoročnijoj osnovi angažuju u VDS.
9. Promocija i širenje mogućnosti za volonterski rad.
10. Traženje sredstava za projekte i dalje razvijanje strategije dugoročnijeg i stabilnijeg finansiranja.
11. Rad na boljem javnom predstavljanju VDS kroz unapređenje saradnje sa medijima, i unapređenje postojećih i razvoj novih internet prezentacija putem postojećih društvenih mreža.

II Izdavačka delatnost

1. Časopis *Temida*
 - a. Dalje unapređenje kvaliteta časopisa, posebno u smislu daljeg napredovanja u kategorizaciji Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS.
 - b. Nastavak evaluacije od strane Thomas Reuters i odluka o uključivanju *Temide* u odgovarajuće kolekcije Web of Science (Social Sciences Citation Index).
 - c. Slanje podataka za evaluaciju i uključivanje *Temide* u Scopus bazu referisanih časopisa.
 - d. Očekuje se finansiranje od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i od pretplata.
2. *Priručnik o najboljim praksama primene restorativnih pristupa u interkulturalnom kontekstu*, autorki dr Sanje Čopić i prof. dr Vesne Nikolić-Ristanović, koji je nastao u okviru projekta *ALTERNATIVE*.
3. Knjiga *Konflikti, sigurnost i pravda u interkulturalnom kontekstu Srbije*, autora-ki: prof. dr Vesne Nikolić-Ristanović, dr Sanje Čopić, dr Nikole Petrovića i Bejana Šaćirija, uz podršku prof. dr Jelene Srne (tražiće se sredstva).

III Pomoć i podrška žrtvama kriminaliteta

1. Dalje razvijanje Službe za pomoć žrtvama kriminaliteta *VDS info i podrška žrtvama* i to kroz:
 - a. Pružanje podrške i informacija žrtvama kriminaliteta.
 - b. Organizovanje odgovarajućih obuka:

- i. Treninga za novu grupu volontera i njihovo uključivanje u rad Službe (samofinansirajuća aktivnost)
 - ii. Naprednih treninga za sadašnje volontere (traže se sredstva)
 - iii. Treninga za koordinatorke za rad sa članovima porodica ubijenih i nastradalih (traže se sredstva)
 - c. Praćenje i analizu rada *Službe* (samofinansirajuća aktivnost).
 - d. Dalje razvijanje saradnje sa državnim organima i NVO značajnim za pomoć i podršku žrtvama (samofinansirajuća aktivnost).
 - e. Razvijanje usluge pružanja psihološke i pravne pomoći žrtvama i članovima njihovih porodica (samofinansirajuća aktivnost).
 - f. Pružanje podrške i informacija vezano za proces medijacije i druge restorativne pristupe, a u cilju podizanja svesti potencijalnih i aktuelnih žrtava o mogućnostima šireg korišćenja restorativnih pristupa, posebno medijacije, jačanje sopstvenih potencijala i orijentaciju na rešavanje problema.
 - g. Razvijanje usluge pružanja podrške ženama žrtvama seksualnog nasilja.
 - h. Razvijanje službe za svedoke.
 - i. Promovisanje rada *Službe* kroz informativne materijale, predavanja, kampanje, razgovore sa građanima i građankama i slično.
 - j. Jačanje kapaciteta *Službe* kroz saradnju sa Republičkim javnim tužilaštvom i službama za informisanje oštećenih lica i svedoka u javnim tužilaštvima na osnovu *Memoranduma o razumevanju i saradnji* sa Republičkim javnim tužilaštvom u cilju unapređenja položaja žrtava i svedoka krivičnih dela u krivičnom postupku.
- 2. Pružanje podrške ženama u zatvoru (emotivne podrške i praktične pomoći ženama u zatvoru i članovima njihovih porodica, pripreme za izlazak na slobodu i podrške nakon izlaska iz KPZ za žene) (tražiće se sredstva, kao i kroz nastavak rada u okviru Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture).

IV Zalaganje za primenu postojećih zakonskih rešenja i dalje promene zakona i prakse, posebno u smislu usklađivanja sa međunarodnim i evropskim standardima

1. Dalji rad na zalaganju za novi model zakonodavstva za žrtve i nastavak zalaganja za izmene zakona koji se tiču žrtava kriminaliteta, rodne ravnopravnosti, prava LGBT osoba i osuđenih lica i to u okviru projekta *Jačanje kapaciteta Zaštitnika građana za zakonodavne inicijative kroz saradnju sa organizacijama civilnog društva*. VDS je u ovaj projekat uključeno na dva načina:
 - a. Kao deo konzorcijuma organizacija civilnog društva sa Institutom za kriminološka i sociološka istraživanja, Institutom za uporedno pravo, Inicijativom za prava osoba sa mentalnim invaliditetom-MDRI, Grupom 484 i Međunarodnom mrežom pomoći. Nosilac aktivnosti je Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. Konzorcijum je zadužen za praćenje i predlaganje izmena zakona u oblasti prava lica lišenih slobode i posebno osetljivih grupa (lica smeštena u psihijatrijskim bolnicama, prava starijih, prava ljudi u pokretu).
 - b. Samostalno, tj. VDS kao nosilac aktivnosti zadužen za praćenje i predlaganje izmena zakona u oblasti rodne ravnopravnosti i prava LGBT osoba.
2. Sprovođenje programa za osuđenice-osuđenike pod nazivom *Program za podizanje svesti o uticaju krivičnog dela na žrtve i o restorativnoj pravdi*, koji je razvijen i pilotiran u KPZ za žene u Požarevcu u okviru projekta *Promocija alternativnih krivičnih sankcija i mera restorativne pravde*, i zalaganje za njegovo uključivanje u redovni program tretmana osuđenih lica (tražiće se sredstva).

3. Zalaganje za primenu *Pravila UN za postupanje sa zatvorenicama i primenu nekustodijalnih mera prema ženama izvršiteljicama* (Bankočka pravila).
4. Zalaganje za primenu *Direktive EU o uspostavljanju minimalnih standarda o pravima, podršci i zaštiti žrtava kriminaliteta i Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici* (tzv. *Istanbulske konvencija*) i usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i politika sa njima u kontekstu otvaranja poglavlja 23 i 24 u okviru pristupnih pregovora sa EU.
5. Nastavak kampanje *Amnestija za žrtve nasilja* i zalaganje za promenu sudske prakse vezano za nasilje u porodici.
6. Učešće u Nadzorom odboru projekta *Podrška uspostavljanju nacionalnog sistema podrške žrtvama i svedocima krivičnih dela u Srbiji*, koji sprovodi Misija OEBS.
7. Zalaganje za uspostavljanje nacionalnog sistema podrške žrtvama u Srbiji (kroz napred pomenuti projekat, ali i druge aktivnosti) i integrisanje Službe *VDS info u podrška žrtvama* u njega, a u kontekstu otvaranja poglavlja 23 u okviru pristupnih pregovora sa EU.
8. Zalaganje za uspostavljanje nacionalnog SOS telefona za podršku ženama žrtvama nasilja i uključivanje VDS u njegov rad.
9. Zalaganje za razvijanje sistema za postpenalni prihvata, pomoć i podršku licima nakon izlaska iz zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa *Nacrtom Strategije za socijalnu reintegraciju i prihvata osuđenih lica za period od 2015. do 2020. godine*, a u kontekstu otvaranja poglavlja 23 u okviru pristupnih pregovora sa EU.
10. Učešće u radu Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU) i to u dve radne grupe: Radne grupe zadužene za praćenje pregovora u poglavljima 2 *Slobodno kretanje radnika* i 19 *Socijalna politika i zapošljavanje*, i Radne grupe zadužene za praćenje pregovora u poglavlju 24 (nastavak aktivnosti).
11. Učešće u SEKO mehanizmu (mreža organizacija civilnog društva koja učestvuje u programiranju IPA fondova).

V Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima

1. Obeležavanje Međunarodnog dana žrtava, 22. februar.
2. Obeležavanje 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama.
3. Istupanje članova i članica VDS u medijima u cilju podizanja svesti javnosti o žrtvama, njihovim potrebama, pravima i problemima.
4. Promovisanje rada Službe *VDS info i podrška žrtvama* kroz informativne materijale, predavanja, kampanje, razgovore sa građanima i građankama i slično.

VI Edukacija

1. Realizovanje akreditovanih programa (specijalističkog kursa o rodno baziranom nasilju, obuke „Identifikacija, pomoć i zaštita muških žrtava trgovine ljudima“, obuke za rad sa žrtvama nasilja).
2. Razvijanje, akreditovanje i organizovanje drugih kurseva za rad sa žrtvama i za istraživače.
3. Razvijanje programa obuke za stračnjake o primeni restorativnih pristupa u interkulturalnom kontekstu (na osnovu Priručnika koji je nastao u okviru projekta *ALTERNATIVE*) (tražiće se sredstva).
4. Učešće u projektu *Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV): Training for Sustainable Services*, kao pridruženi član, kojim koordinira University of Brunel (Velika Britanija).

VII Istraživanja

1. *Developing alternative understandings of security and justice through restorative justice approaches in intercultural settings within democratic societies (ALTERNATIVE)* – akciono istraživanje (završetak aktivnosti u okviru potprojekta VDS).
2. Razvijanje metodologije monitoringa primene zakona i prakse u vezi sa nasiljem nad ženama u Srbiji (nastavak istraživanja, traže se sredstva).

VIII Konferencije, okrugli stolovi i sastanci

1. Organizovanje redovne godišnje konferencije VDS.

IX Istina i pomirenje

1. *Developing alternative understandings of security and justice through restorative justice approaches in intercultural settings within democratic societies (ALTERNATIVE)*, završetak projektnih aktivnosti (štampanje *Priručnika o najboljim praksama primene restorativnih pristupa u interkulturalnom kontekstu*, završetak rada na tekstovima koji će biti objavljeni u knjigama na nivou projekta, diseminacija rezultata istraživanja i slično).
2. Razvijanje modela regionalnog restorativnog pristupa bavljenju prošlim i sadašnjim konfliktima u interkulturalnim sredinama, na osnovu rezultata istraživanja sprovedenog u okviru projekta ALTERNATIVE i dosadašnjeg rada na promovisanju modela „*Treći put*“ i rada u okviru *Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje* (tražiće se sredstva).
3. Jačanje lokalnih neformalnih restorativnih timova iniciranih u Prijepolju i Bačkoj Palanci u okviru projekta ALTERNATIVE (tražiće se sredstva).
4. Jačanje kapaciteta predstavnika lokalnih multietničkih zajednica u Srbiji i regionu za bavljenje konfliktima uz korišćenje restorativnih pristupa i testiranje primenljivosti modela „*Treći put*“ u bavljenju konfliktima, kroz repliciranje i dalje unapređivanje participativnih seminara *Od konflikta do mirnog života u zajednici*, koji su razvijeni u okviru projekta ALTERNATIVE (tražiće se sredstva).
5. Promocija *Asocijacije* i ideje „*Treći put*“ u regionu, zemlji i svetu.
6. Koordinacija daljeg razvoja *Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje*.
7. Zalaganje za unapređenje zaštite prava žrtava rata.
8. Iniciranje obeležavanja dana sećanja na stradanje žrtava u ratovima.